

Ureja: glavni in odgovorni urednik Peter Gunčar in uredniški odbor, ki ga sestavljajo: Jože Javornik — predsednik, Janez Vraničar — namestnik in člani: Franc Istenič, Marija Vitez, Milena Sagedin, Stane Primožič, Boris Pertot, Jošt Bajželj, Magda Ostanek, Polde Jenko — Tisk: CP »Gorenjski tisk« v Kranju

LETO XII. — 7. 2. 1969 št. 2

tekstilec

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

Bodoče naloge naše sindikalne organizacije

Na razširjenem sestanku skupščine sindikalne organizacije podjetja (občni zbor) smo iz referata predsednika sindikalne organizacije in iz razprave spoznali, da v našem podjetju marsikaj ni najbolj urejeno, da zato gospodarjenje samoupravljanje in poslovanje ne poteka, kot bi moralo oziroma bi lahko potekalo.

Spoznanje, da smo kot člani najmasovnejše družbeno-politične organizacije upravičeni, odgovorni in dolžni poseči v bodoči razvoj našega dela in ustvarjanja, je velik korak naprej, je jamstvo za uspeh, če se bomo seveda lotili nalog preudarno in načrtno.

Komisija za sklepe, ki so jo izvolili delegati na konferenci (Polde Jenko, Zdenka ing. Jurančič, Peter Tulipan, Istenič Franc, Peter Gunčar)

je proučila misli referata in zapisnik o razpravi ter predlaga, kot vsebino našega bodočega dela naslednje:

1. V letošnjem letu je treba izboljšati vsebino samoupravljanja, gospodarjenje in poslovanje podjetja.

2. Postopoma je potrebno doseči — vsaj približno — iste delovne in življenjske pogoje za naše članke kolektiva, kot jih imajo delavci v drugih vejah industrije v kranjski občini.

V teh dveh zadolžitvah je praktično zajeto vse naše bodoče delo. Pri tem se moramo zavedati, da so naloge, ki stoje pred nami, izredno zahtevne in težke, da jih ne moremo izvršiti kar čez noč in sami. Brez teamskega dela, brez pomoči večine, bomo tudi na kraju leta 1969 ostali brez vidnih rezultatov; pri tem tudi ne smemo pozabiti na dejstva, da ne moremo in ne

smemo več niti čakati niti pričakovati pomoči od zunaj. Vse, kar je treba narediti in je možno narediti, bomo morali narediti sami, s svojim znanjem in s svojimi močmi.

Vemo, da zajema prva zadolžitev več faktorjev, ki močno vplivajo na gospodarjenje, poslovanje in upravljanje. Vemo tudi to, da so med temi faktorji tudi zunanji, ki so posebno v preteklem letu onemogočali normalno poslovanje našemu podjetju in vsej tekstilni industriji nasploh. (Anarhičen uvoz tekstilnega blaga istega žanra, krivičen devizni režim itd.).

Za letošnje leto so bila sprejeta posebna določila (sporazum med trgovino in proizvajalci tekstilnega blaga), ki naj bi uredila vprašanje nenačrtnega uvoza tekstilnih izdelkov, in tudi zapostavljanje tekstilne industrije. Tudi devizni režim naj bi postal bolj elastičen in objektivni.

Na žalost pa so že tu znaki, da se določil ne izvršuje dosledno.

Zato je potrebno, da sprejmemo naslednji sklep:

Posebna komisija pri TO (člane je treba določiti!) naj tekoče zbira in analizira tovrstna dogajanja in podatke. Kolikor ugotovi, da je prišlo do zlorabe določil oziroma do odstopanj, naj signalizira pristojnim organom (občinskim, republiškimi) ter zahteva korekturo.

Ker je popolnoma jasno, da naše današnje stanje ni zgolj odraz zunanjih faktorjev, temveč tudi notranjih neurejenih razmer, predlaga komisija naslednje sklepe:

Tovarniški odbor in izvršni odbori po ekonomskih enotah naj neprestano in pazljivo spremljajo gospodarjenje in poslovanje v našem podjetju. IO naj svoje ugotovitve posreduje TO, leta pa bo obvestil ustrezne strokovne službe oziroma operativno vodstvo o ugotovljenih napakah, slabostih in pomanjkljivostih.

(Ker zajemata gospodarjenje in poslovanje: proizvodnjo, prodajo, nabavo, kadrovske politike, finan-

(dalje na 5. strani)

OB DNEVU ŽENA

VSEM

DELOVNIM

ŽENAM

ISKRENE

CESTITKE

S 1. marcem povečane najemnine za delavski dom

Centralni delavski svet podjetja je na svoji redni seji dne 3. februarja med drugim razpravljal tudi o povečanju najemnin za delavski dom v Stražišču. Najemnine za stanovanja v delavskem domu že dalj časa niso več realne, zato je moralo podjetje do sedaj nastalo izgubo pokriti iz svojega dohodka.

Centralni delavski svet je na osnovi predloženega gradiva sprejel sklep, da se s 1. marcem letos povečajo najemnine za vsa stanovanja v delavskem domu, vendar ne v predloženi višini, ampak zmanjšani za amortizacijo ter še za 23,6 %. To zmanjšanje bo veljalo samo za 1. 1969, leta 1970 pa bodo delavci plačevali polne ekonomske najemnine.

Ker je bilo med stanovalci delavskega doma precej pripomb zaradi predvidenega povečanja najemnin, bom poizkušal na enostaven način prikazati, zakaj je do podražitve moralo priti.

Osnova za izračun najemnine je vrednost delavskega doma in stopnja za izračun ekonomske najemnine. Vrednost stanovanjskega

(dalje na 7. strani)

Izvršitev osnovnega plana meseca januarja in problematika

Predilnica I je naredila 108,3% v efektivnih kg in 89,3% v baznih. Predilnica I je tako presegla svoj plan v efektivnih kg, v baznih pa ne. Razlog je v tem, da je predla izredno nizko povprečno številko. Vzrok za predenje take številke pa ni spremenjen asortiment v tkalnici, temveč pomanjkanje staničnega vlakna, katerega Loznica ni pravočasno poslala. Predilnica je zato predla druge številke iz bombaža, in to predvsem Nm 34. Z bombažem je bila enota količinsko dobro oskrbovana, za proizvodnjo česane preje pa sudanski bombaž ne ustreza. Z bombažem za česaniko bo težko tudi v prihodnje, ker ga ne bo možno dobiti niti v zadostnih količinah niti v odgovarjajoči kvaliteti.

Predilnica II je naredila 95,9% v efektivnih kg in 83,6% v baznih. Plana torej ni izvršila niti v efektivnih kg niti v bb. Predla je povprečno Nm 41,48, kar je sploh najnižja številka, kar jih je ta enota

predla zadnja leta. Vzrokov za razmeroma slabo izvršitev je več: — zelo nizka poprečna Nm je povzročila, da je stalo precej vreten, ker je primanjkovalo predpreje,

— v teku meseca so pričeli predelovati sintetično prejo Terlenko, ki je povzročala precej težav, posebno na filajerjih, kar je zopet povzročilo izgubo pri količinski proizvodnji v predilnici,

— česalnica je imela večji izpad zato, ker se je montaža in po-

(dalje na zadnji str.)

— Delovna žena v adjustirnem oddelku

CENTRALNI DELAVSKI SVET

6. REDNA SEJA CENTRALNE SEJE DELAVSKEGA SVETA TEKSTILNE INDUSTRIJE »TEKSTILINDUS« KRANJ Z DNE 3. 2. 1969.

1. Potrditev zapisnika 5. redne seje Centralnega delavskega sveta.

2. Pregled sklepov 4., 5. in 6. redne seje Upravnega odbora.

3. Predlaganje kandidatov za sodnike porotnike Višjega gospodarskega sodišča v Ljubljani.

4. Poročilo o izpolnitvi proizvodnega plana in plana prodajne realizacije za meseca november in december 1968 in kumulativno.

5. Sprejem proizvodnega plana in finančnega plana za leto 1969.

6. Spremembe in dopolnitve Pravil Izobraževalnega centra.

7. Obravnavanje in potrditev plana o sprejemanju pripravnikov za leto 1969.

8. Določitev najemnin za Delavski dom.

9. Sklepanje o finančnih problemih.

SKLEP:

1. Potrditev zapisnika 5. redne seje Centralnega delavskega sveta. Potrdi se zapisnik 5. redne seje Centralnega delavskega sveta z dne 25. 11. 1968 kot je bil predložen.

2. Pregled sklepov 4., 5. in 6. redne seje Upravnega odbora.

Pripombe:

Markuta Franc pripomni k predlogu za izplačilo novatorske nagrade Belehar Ivanu, da se raztezalni jermenčki še vedno trgajo in da je poraba istih velika.

(dalje na 4. strani)

ČLANI KOLEKTIVA:

7. in 8. marca si oglejte

Tekstiliado na Krvavcu

8. III. ODHOD AVTOBUSA IZ PRED KINA CENTER OB 8. URI.

Z dvodnevne seminarja. Predavala sta švicarska strokovnjaka (ciba)

O udeležbi našega podjetja na sejmu

(V tem sestavku so prikazane posamezne oblike udeležbe: razstavnih paviljonov, sodelovanja na modni reviji, interna modna revija v hotelu Slon, ocenitev izdelkov, propaganda; zajeti so odlomki iz dnevnih časopisov in revij, kjer je govora o našem podjetju oziroma o naših uspehih, zajeto je mnenje trgovcev, ki izhaja iz izvedene ankete in končno je tu še moj komentar. Sestavek je dokaj obsežen, kljub temu pa zanimiv in poučen tudi za člane kolektiva.)

P. G.

RAZSTAVNI PAVILJON

Po velikosti in obliki je bil letošnji paviljon Tekstilindusa enak

luti. Iz naših izdelkov je obleke kreirala naša kreatorka Anica Štampihar.

— Del paviljona z letošnjega sejma »MODA 69«.

onemu iz preteklega leta. Priznati pa moram, da je bil letošnji daleč lepše in bolj smiselno aranžiran, kot je bil lanski. Bil je dovolj dinamičen, homogen, pregleden in privlačen. Brez pomisleka bi ga uvrstil na prvo mesto, če ga primerjam s paviljoni ostalih tekstilnih podjetij.

V paviljonu smo razstavljali metrsko blago, in sicer: progaste in karo gaberdene, enobarvne pikeje, nove pestrotkane tkanine iz mešanice terlenke — bombaže in terlenke — statičnega vlakna, tiskane tkanine v novih vezavah, platno z narodno motiviko itd. Med artikli, ki so bili razstavljeni, so bili tudi tisti, za katere smo dobili zlate kolajne.

Poleg metrskega blaga smo imeli v paviljonu še osem oblečenih

Paviljon je aranžirala Danica Narat.

Obiskovalci sejma so z zanimanjem obstali pred našim paviljonom. Prav posebno so jim ugajali gaberdene in tkanina v platno-vezavi z narodnimi motivi. Za obiskovalce so bili na razpolago tudi prospekti.

Trgovce (kupce) so na sejmu sprejemali predvsem naši potniki. Za trgovce sta bili pripravljene dve anketi, anketiranje pa je izvedla Meta Malej, naš analitik tržišča. (Rezultate ankete in njene ugotovitve objavljam na koncu tega prispevka).

MODNA REVIIJA

V sklopu sejma je bila tudi modna revija, in sicer vsak dan dvakrat. Na popoldanski so prikazovali predvsem konfekcijske

izdelke, na večerni pa izdelke tekstilnih tovarnov, tovarnov moške konfekcije, tovarnov pletenine in inozemskih firm.

Modna revija je prikazala lepe, elegantne in tudi praktične obleke za razne prilike, inozemske firme so se predstavile s čudovitimi večernimi oblekami, pa tudi pletenine so bile elegantne in vredne občudovanja, medtem ko obleke iz naših izdelkov niso prišle posebno do izraza in veljave, vsaj ne v tolikšni meri, kot lani.

Naše podjetje je sodelovalo s 14 modeli. Za obiskovalce večerne prireditve je bilo za vsako prireditve na razpolago po 300 prospektov.

INTERNA MODNA REVIIJA

Njen namen je bil pokazati našim kupcem in novinarjem pomembnejših časopisov kaj vse smo v podjetju pripravili za letošnje leto.

V prijetnem prostoru hotela Slon so manekenke Centra za sodobno oblačenje prikazale 30 zelo uspešnih modelov, od katerih jih je 16 kreirala naša kreatorka Anica Štampihar, 14 modelov pa je bilo z modne revije.

Udeležencev je bilo okoli 100 in reči je treba, da so prireditve pohvalili kot zelo uspešne.

Novinarji so dobili po prireditvi tudi ustrezen propagandni material.

OCENITEV IZDELKOV

Že v prejšnji številki sem povedal, da smo letos zopet poslali naše izdelke v ocenitev. Ocenjevala jih je posebna komisija od

Centra za sodobno oblačenje in opremo. Poslali smo 36 različnih artiklov in dobili 24 zlatih kolajn, torej največ od vseh, ki so se tega ocenjevanja udeležili. Tako je za nami je v tem pogledu MTT Maribor, ki je dobila 23 kolajn, ostale tekstilne tovarne pa so daleč za nami.

Te kolajne, posebno pa tolikšno število kolajn dokazuje, da smo sposobni narediti izreleke izrednih kvalitete. Nastane pa vprašanje, če jih bomo uspeli pravočasno in ekonomsko proizvesti v večjih količinah, kar naj bi nam zagotovilo tudi finančni uspeh. Samo v takem primeru predstavljajo dobljene kolajne uspeh in tudi dobro propagando za naše podjetje.

PROSPEKT

Če upoštevamo, da so bile okrog izdelave prospekta velike ovire, potem je prospekt kar v redu. Brez dvoma so zelo uspeli prikazati modeli, od katerih jih je 25 naredila Anica Štampihar, kar zadovoljivi so tudi posnetki (kompozicijsko), slab pa je tisk. Če bi bilo na razpolago več časa za tisk, bi bil verjetno boljši tudi ta.

Tisti, ki ste si sejma dobro ogledali, ste morda dobili v roke tudi prospekt od tekstilne tovarne Prebold, ki je izredno kvalitetno izdelan, obenem pa tudi cenejši od našega.

Omenil sem že, da smo dajali naš prospekt na večernih prireditvah modne revije, da so ga v paviljonu lahko vzeli obiskovalci, dobili pa so ga tudi vsi udeleženci interne modne revije.

Citiram še mnenja posameznih strokovnjakov, ki so bila objavljena v dnevnih časopisih in revijah.

»DELO«, petek, 24. januarja 1969.

Na sejmu »Moda 69« je precej izrednih dosežkov naše industrije — Kranjski Tekstilindus je pobral 24 kolajn — Rašica s povsem novim pletivom — Bodo modne novosti ostale samo vzorci? (Tak je bil podnaslov članka, ki je bil tega dne objavljen v Delu).

...Majhen kašipot po sejmu bi bilo lahko tudi letošnje ocenjevanje izdelkov pred začetkom sejma in 209 kolajn, ki so jih dobili mnoga podjetja za svoje izdelke, poslani na ocenjevanje. Vendar bi bil to v nekem smislu tudi varljiv kašipot, saj nekatera renomirana podjetja svojih izdelkov niso dala v oceno...

(dalje na 3. strani)

Št. 1

Št. 2

OPIS MODELOV NA SLIKAH

Oglejte si nekaj modelov izdelanih iz naših tkanin, prikazanih na interni modni reviji. To je tudi letos bila v Ljubljani v hotelu Slon.

Prikazali smo 30 modelov, izdelanih v naši tovarni in pri Centru za sodobno oblačenje.

1. Dvojčkov tisk — to je isti desen, tiskan na dveh različnih kvalitetah blaga, je zelo primerna tkanina za izdelavo kombinacije krila in telovnika ter b'uze, kot je prikazano pri tem modelu.

2. Bel kostim, ukrojen iz art. Riva v novi reliefni vezavi ima letos zelo moderno dolgo jopico z žepi in pasom, in v globoke gube položeno krilo.

3. in 4. Poletni komplet ravnega krila, in dolga jopica je ukrojen iz pestrotkanega kepra.

Ta vsestransko uporabna tkanina je v drugi varianti ukrojena v komplet dolgih udobnih hlač in kratke jopice v angleškem stilu, ki se zapenja z 2 vrstama gumbov.

Št. 3

Št. 4

— Gostje na interni modni reviji v hotelu Slon

„MODA 69“

(Dalje z 2. strani)

Ker pa je beseda že pri kolajnah, potem začnimo tudi naš opis pri zmagovalcu. Kranjska tovarna Tekstilindus jih je pobrala največ — kar 24. In upravičeno. Ob njenem paviljonu v hali B se spleta ustaviti za dlje časa in si vse res pozorno ogledati. Tkanine v platneni vezavi, potiskane z narodno motiviko, štruksi za sončne poletne dni, tkanine iz česanega bombaža in terlenke, tkanine mešanica staničnih in sintetičnih vlaken in keper vezavi, pestrotkani in enobarvni gaberdini in še in še. Vse pa visoko plemeniteno s permanentno apreturo proti mečkanju ter v vzorcih iz svetovno znanih vzorčnih ateljejev in tudi iz domačega risarskega oddelka, ki za tujimi ne zaostaja.

Vendar — ali bodo tudi letos te čudovite tkanine in vzorci, te modne novosti, ostale samo vzorci, ker kupcev zanje ne bo, kakor se je to primerilo že tolikokrat? Tu mislim na našo trgovino, ki oblačil našega domačega potrošnika. V dobre možnosti izvoza namreč pri vseh teh dosežkih ne moremo dvomiti...

»GOSPODARSKI VESTNIK« 18. januarja

Največ odličij med proizvajalci tekstilnega metrskega blaga za to podjetje dokazuje, da Tekstilindus iz Kranja resnično zasluži modo in najsodobnejše tehnološke postopke plemenitjenja, ki se v svetu pojavljajo. Cilj vložene truda je zadovoljiti želje potrošnikov. Težko je opisati pestri sortiment, ki ga je za sezono 69 pripravilo to podjetje, zato vas vljudo no vabimo, da si te izdelke ogledate sami...

»DNEVNIK«, 25. januarja 1969

Visoko priznanje za Tekstilindus v Kranju

24 ZLATIH KOLAJN

... 24 zlatih kolajn je priznanje, ki ga doslej še ni prejelo nobeno tovarstveno podjetje. Hkrati to pomeni, da je Tekstilindus pripravil za potrošnike resnično kvalitetno blago. To smo videli na razstavnem prostoru sejma mode, na modni reviji sejma in na modni reviji, ki jo je tovarna pripravila za trgovce.

Novosti, ki se kažejo v žanru in izboru novih desenov, v tkani-

nah najrazličnejših vezav in v plemenitjenju tkanin, so navdušile obiskovalce sejma in modnih revij...

Tovarna gre v korak z diktirano modo, hkrati pa skrbi tudi za kakovost svojih izdelkov... kupili so licence v inozemstvu...

»GOSPODARSTVO«, 31. januarja 1969

... Pomladne, poletne obleke in celo prehodne, ki segajo že v zgodnjo jesen so pridobile zase na modni reviji v hotelu Slon in — kar je še bolj zahtevno — ocenjevalne žirije pri Modi 69 ljubljanskega Gospodarskega razstavišča, razvajene presojevalce in hitro vnetljiv mladi rod...

... Vrsta tkanin iz Tekstilindusa nosi poseben znak, da so njegove tkanine nepremočljive, zračno propustne, česar mnoge druge tkanine od drugod ne poznajo pri svojih sintetičnih in brezceluloznih vlaknih.

Zelo široko sega Tekstilindus po najnovejših tehničnih iznajdbah. Iz Japonske je prejel HIPOLAN, ki je vlakno z mehko in zračnostjo bombaža in z leskom in gladkostjo kemičnih celuloznih vlaken...

... Holandsko poliesterno vlakno Terlenka ima vrsto odličnih lastnosti za razne modele, ki se ne mečkajo, ter se dajo lepo obarvati...

Težko je prikazati in z nekaj besedami poudariti prednosti modnih tkanin, ki jih siplje Tekstilindus z obema rokama po ženskah, ki so željne novosti, svežosti, enkratnosti...

»TANJUG« — ekonomski servis, 23. januarja 1969

NOVE MODNE TKANINE TEKSTILINDUSA

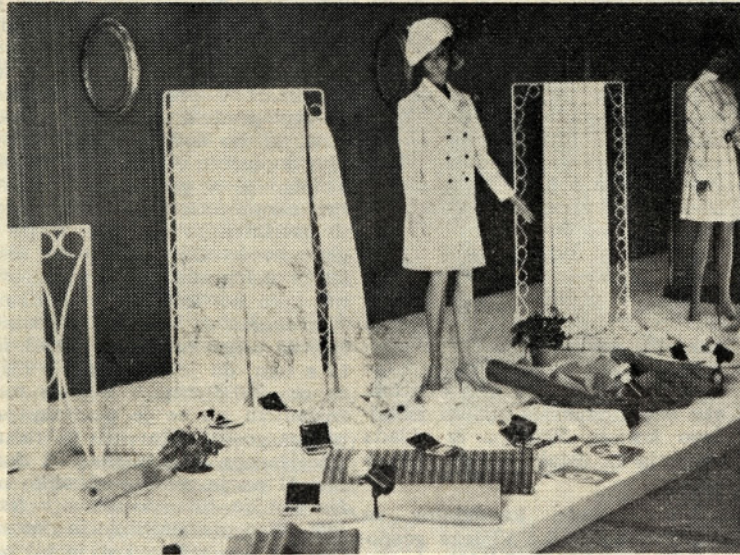
Fabrika »Tekstilindus« iz Kranja iznela je na sajamsku priredbo u Ljubljani oplemenjene moderne tkanine.

Zapažena je tkanina od sintetičnih vlaken (terilena) i češljanog bombaža, koja je oplemenjena apreturom protiv gužvanja. Ovakva tkanina je pogodna za ženske haljine i kostime.

»Tekstilindus« nudi i bogat izbor pamučnih puplina, namenjenih za šivenje košulja, koji su apretirani takozvanim supertex apreturom.

Gostje na interni modni reviji v hotelu Slon.

— Zopet del paviljona s sejma.

Ovako proizvedene tkanine ne skupljaju se pri pranju, ne gužvaju se, brzo se suše i peglanje nije potrebno...

Ovo preduzeće uspešno saraduje sa inostranim firmama. Tako je »Tekstilindus« otkupio licencu oplemenjivanja tkanina permanent-pres apreturom od engleskog koncerna TOOTAL in Mančestra.

U proizvodnji terelenske tkanine, izradene od mešavine sintetičke i pamuka, oplemenjene apreturom protiv gužvanja, »Tekstilindus« saraduje sa nizozemskom firmom AKU...

UGOTOVITVE ANALITIKA TRGA Z OZIROM NA PODATKE ANKETE IN ZAPAZANJA NA SEJMU MODA 69.

— Kvaliteta naših izdelkov je boljša, kot kvaliteta izdelkov drugih tekstilnih tovarn, ki proizvajajo metrsko blago. (Ta ugotovitev ne velja za damast Podgora, katerega kvaliteta zaostaja za damastom drugih proizvajalcev.)

O pestrotkanin tkaninah so mnenja trgovcev deljena: 62 % jih meni, da je kvaliteta naših tovrstnih izdelkov boljša od ostalih, 38 % pa trdi obratno.

— Cene naših artiklov so primerne in približno enake cenam drugih proizvajalcev.

(Ostala vprašanja in odgovori so pomembni za komercialni sektor, za ostale člane pa bi bili nezanimivi).

UGOTOVITVE S SEJMA

Naš paviljon so obiskali grosisti in tudi nekateri detajlisti. Zanimali so se za razstavljene gaberdene, za štruks (Henrik) in za artikel z narodnim motivom. Iz razgovora je bilo razumeti, da detajlisti velikokrat sploh ne dobijo naših izdelkov, in to zaradi togo-

sti grosistov. Nekaterih naših izdelkov iz istega razloga sploh ne poznajo.

Tudi obiskovalci sejma so se zanimali predvsem za gaberdene, pikeje in za blago z narodnim motivom. Očitno torej je, da so prav taki izdelki letošnja želja potrošnika, hkrati pa so v letošnji modni sezoni tudi zelo aktualni. Problema okrog prodaje teh artiklov torej ne bo, če bomo te izdelke pravočasno proizvedli in če bomo znali prepričati grosiste, da bodo te izdelke načrtno posredovali naprej detajlistom.

IN SE MOJ KOMENTAR

Najvažnejši prvi korak k večjemu finančnemu uspehu je narejen. Dobili smo ogromno zlatih kolajn, veliko priznanje v časopisih, mnoge pohvale na sejmu in na modnih revijah.

Kaj pa naš drugi korak? Bomo uspeli pravočasno proizvesti vse tiste izdelke, ki jih potrošnik želi in s katerimi smo ga navdušili? Bomo sposobni to narediti v ustrezni kvaliteti in tako opravičiti vse pohvalne besede in vse dobljene kolajne? Bomo uspeli ali pa se bo uresničil odstavek v »DE-LU« ki pravi: »Bodo modne novosti ostale samo vzorci?«

P. G.

24 ZLATIH KOLAJN ZA NAŠE IZDELKE

KOLIKŠEN JE TO USPEH?

V PRIHODNJI ŠTEVILKI TEKSTILCA

Sodeluj v Tekstilcu

1. Naše podjetje tehnično sodeluje tudi s tekstilnimi podjetji v inozemstvu. Rezultat takega sodelovanja z vodilno holandsko firmo AKU so tkanine, izdelane iz mešanice česanega bombaža in Terlenke. Na naši interni modni reviji smo prikazali tudi ta model, izdelan iz »Terlenke«, primeren za hladnejše dni.
2. Zelo uspel model z naše interne revije v črno beli kombinaciji. Plašč je izdelan iz enobarvne tkanine Riva v novi reliefni vezavi. Rahlo ob telesu krojena obleka je iz potiskanega artikla Vafel. Z enako tkanino je podložen plašč.

— Tovariš Pavle Gregorc (spredaj levo) se pogovarja z gosti na interni modni reviji

(Dalje s 1. strani)

Brezec Jože pripomni, da je komisija za tehnične izboljšave in izume podjetja prejela v obravnavo predlog Belehar Ivana, ki se nanaša na lepljenje raztezalnih jermenčkov. Priprava je v predilnici I v uporabi že od meseca maja 1968 ter se je izkazala za domiselno in pripravno. S to pripravo je zelo izboljšana kvaliteta lepljenja, tako da je manj pretrgov, istočasno pa je s tem tudi zmanjšana poraba samih jermenčkov. Priprava omogoča predvsem tudi hitrejše lepljenje tako, da je zanj potreben čas skrajšan za okrog 40 %. Vsled boljšega in hitrejšega lepljenja je znižano število vreten v zastoju. Prihranek na delovni sili znaša okrog 37%. Te podatke je komisiji posredovalo obratovodstvo predilnice I, ki je tudi priporočilo ugodno rešitev. Razumljivo pa je, da tudi po uvedbi te priprave ne moremo računati s tem, da bi bilo pretrgov konec, saj ti pretrgi zavise od materiala, iz katerega so jermenčki izdelani.

Istni Franc smatra, da je komisija za izume in tehnične izboljšave brez dvoma točno pregledala izračun gospodarske koristi tehnične izboljšave in podpre predlog Upravnega odbora podjetja, da se Belehar Ivanu izplača predlagano nagrado.

Predsednik centralnega delavskega sveta Boris Soklič obrazloži še sklep Upravnega odbora podjetja o reorganizaciji tehničnega sektorja.

Sklepi:

— Sklepi 4. redne seje Upravnega odbora z dne 7. 12. 1968, 5. redne seje Upravnega odbora z dne 26. 12. 1968 in 6. redne seje Upravnega odbora z dne 13. 1. 1969 se vzamejo na znanje kot so bili predloženi.

— Dopolni se sklep 5. redne seje CDS z dne 25. 11. 1968 glede do-

ložitve kolektivnih dopustov za leto 1969 kot sledi:

— Predilnica I in predilnica II koristita kolektivni dopust v času od 23. 6. 1969 do 25. 8. 1969 tako, da v tem času obratujeta samo v dveh izmenah, ena izmena pa koristi dopust.

Sklep o določitvi kolektivnega dopusta za obrata tkalnica I in tkalnica II se popravi tako, da se določi konec dopusta na 26. 8. 1969 mesto 30. 8. 1969.

— Potrdi se reorganizacija tehničnega sektorja tako, da se ustanovi nova delovna mesta: tehnični vodja za predilnici, tehnični vodja za tkalnici in tehnični vodja za plemenitilnici; ukineta pa se delovni mesti: vodja proizvodnje obrata I in vodja proizvodnje obrata II.

— Vizovšek Adolfu, jermenarju v tkalnici I se za tehnični izboljšavi nanašanje hrapave gume namesto pikčaste na napenjalni valjček pri Kovo statvah ter zamenjava ultramid lovilnega jermena z vegetabilnim jermenom, izplača enkratni nagradi po N din 600,00, skupno torej 1.200,00 N din. Ti nagradi se izplača v smislu čl. 5 Pravilnika o izumih in tehničnih izboljšavah v celoti iz sklada za ostale osebne dohodke.

— Belehar Ivanu, mojstru mizarske delavnice se za tehnično izboljšavo priprave za lepljenje raztezalnih jermenčkov izplača enkratna nagrada v skupnem znesku 1.168,30 N din. Ta nagrada se izplača 50% iz sredstev ekonomske enote predilnica I, ki izboljšavo koristi, 50% pa iz sklada podjetja za ostale osebne dohodke.

3. Predlaganje kandidatov za sodnike porotnike Višjega gospodarskega sodišča v Ljubljani.

Dr. Dolžan Miro pojasni, da je podjetje prejelo od Višjega gospodarskega sodišča v Ljubljani vlogo, da predlaga izmed članov delovnega kolektiva dva kandida-

ta za sodnika porotnika tega sodišča. Oba kandidata naj dobro poznata tekstilno stroko, eden od njiju naj bo po možnosti ženska.

Sklep:

— Daje se soglasje k imenovanju Abramič ing. Olge in Teran Srečota za sodnika porotnika pri Višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani.

4. Poročilo o izpolnitvi proizvodnega plana prodajne realizacije za meseca november in december 1968 in kumulativno.

Sklep:

— Poročilo o proizvodnji in prodaji za mesec november in december ter kumulativno se vzame na znanje.

5. Sprejem proizvodnega plana in finančnega plana za leto 1969.

Tehnični direktor Brezec Jože poroča, da je predlagani osnovni plan za leto 1969 prikazan v primerjavi s proizvodnjo v letu 1969, plana 1968 in proizvodnje 1968. Plan je izdelan na podlagi zahtev komercialnega sektorja in se je najprej navedil proizvodni plan za plemenitilnici, nato pa iz njega izvajal plan za tkalnici in za predilnici. V predilnicah se v letu 1969 predvideva kolektivni dopust, ki bo sovpadal s kolektivnim dopustom v tkalnicah. Osnovni plan je v predilnicah postavljen razmeroma visoko, prav zaradi kolektivnega dopusta, je pa v glavnem izvedljiv, če bodo med letom osigurane ustrezne surovine, tako po kvaliteti in količini. Plan tkalnic za leto 1969 je postavljen na višino proizvodnje 1968. Leto s tem, da je v tkalnici I nižji za cca 300.00 tm. V zvezi s tem znižanjem pa se je povečala potrebna gostota, kar gre na račun izboljšane sortimente. V tkalnici II pa je gostota nekoliko nižja kot je bila dosežena v letu 1968. Plan plemenitilnic je postavljen na isto višino kot je bil postavljen v letu 1968. V tem okviru pa ima plemenitilnica I povišan plan za 100.000 m napram letu 1968, plemenitilnica II pa znižan za 100.000 tm. Izvršitev pa je bila v letu 1968 nižja v obeh plemenitilnicah za 1.246.000 tm in to: plemenitilnica I ima izpada za 561.000 tm napram planu v letu 1968, plemenitilnica II pa 685.000 tm. Gledano na izvršeno proizvodnjo v letu 1968 je plan v plemenitilnicah postavljen razmeroma visoko, posebno še, če upoštevamo, da so surove tkanine močno znižane. Na drugi strani pa se opravičuje višje postavljene plan za leto 1969 s tem, da sta plemenitilnici v letu 1968 izvršili precejšnje količine uslug, kar bo verjetno v letu 1969 težje doseči, na drugi strani pa bo potrebno izkoristiti boljše koordinacije med plemenitilnicami v pogledu boljšega izkoriščanja že postavljenih kapacitet in novih kapacitet, ki se bo v letu 1969 postavila.

Remic Franc, vodja ekonomske organizacijskega sektorja poda predlog finančnega plana za leto 1969. Uvodoma omeni, da je treba upoštevati nekatere sistemske spremembe, ki nastopajo zaradi novih zakonskih predpisov. Dohodek se v celoti računa na podlagi fakturirane realizacije in ne na podlagi plačane realizacije. Dohodek pa se razširi še na del poslovnih stroškov in pogodbene ter zakonske obveznosti.

V razpravi so sodelovali:

Hribar Franc vpraša, če bo v letu 1969 na razpolago dovolj bombaža.

Brezec Jože pripomni, da količinskih problemov z bombažem v glavnem ne bo, v kolikor bodo na razpolago dinarska sredstva.

Ing. Jurančič Zdenka pripomni, da se količinski plan res ni bistveno povečal, so pa težave z asortimentom. Imamo 50% tkanin, ki jih moramo mercerizirati oziroma tužiti. Stroj za merceriziranje pa je skrajno izrabljen in dokler ne bo novega, bodo nastopale težave.

Brezec Jože pripomni, da je dobava mercerizirane stroja predvidena v mesecu juliju letošnjega leta, računano z montažo in ostalimi deli pa bo pričel obratovati konec oktobra.

Teran Srečo pripomni, da obstoja v plemenitilnici II problem glede delovne sile, ker je v planu premalo kosmatenih tkanin, med-

tem ko se delovne sile ne more smotno razporediti zaradi pomanjkanja dela na določenih fazah oziroma strojih.

Brezec Jože predlaga, naj tehnična služba v sodelovanju z komercialnim sektorjem pregleda operativni plan in razporeditev dela po delovnih mestih v plemenitilnici II.

Vegelj Jože vpraša, če so za tkalnico II predvidene nove kapacitete križnih navijalnih strojev z ozirom na pomanjkanje križnih navitkov.

Brezec Jože pripomni, da je predviden nakup določenega števila vreten in se iščejo najboljše ponudbe.

Soklič Boris pripomni, da bo z ozirom na potrebe po križnih navitkih za obrat II skušala tkalnica I doseči v mesecu količino tisoč kg križnih navitkov po posameznih številkah za osnovo.

Cerne Zvone pripomni, da je v tkalnici II križnih navitkov vse skozi manjkalo, ker je z ozirom na uvajanje elektronskih čistilcev kapaciteta padla. Problem ni bil v tem, da je navitkov samo enkrat manjkalo, manjka jih vse skozi.

sklepi:

— Osvoji se predlog proizvodnega plana in predlog finančnega plana za leto 1969 kot je bil predložen.

— Tehnična služba naj v sodelovanju s komercialnim sektorjem pregleda operativni plan in obremenitev z delom na posameznih fazah v obratu plemenitilnice II.

6. Spremembe in dopolnitve Pravil Izobraževalnega centra

Rojina Tine pripomni, da je upravni odbor Izobraževalnega centra na svoji seji dne 23. 12. 1968 sprejel spremembe in dopolnitve posameznih členov in poglavij Pravil Izobraževalnega centra in jih daje Centralnemu delavskemu svetu v potrditev.

Pripomni še, da bo upravni odbor Izobraževalnega centra izdal prečiščeno besedilo Pravil, ki naj bi se uporabljala od 1. 1. 1969 dalje.

sklepi:

1. Potrdijo se spremembe in dopolnitve Pravil Izobraževalnega centra podjetja kot so bile predložene.

Te spremembe in dopolnitve veljajo od 1. 1. 1969 dalje.

2. Center za izobraževanje se zadolži, da pripravi prečiščeno besedilo Pravil.

7. Obravnavanje in potrditev plana sprejemanja pripravnikov za leto 1969.

Rojina Tine poroča, da je bil na podlagi Zakona o obveznem sprejemanju pripravnikov in o urejanju pripravništva v delovnih organizacijah (Ur. list SRS št. 40/68) izdelan načrt o številu in vrsti pripravnikov, ki bi jih sprejeli na delo v letu 1969.

Podjetje bo sprejelo 19 pripravnikov v smislu 2. člena zakona upoštevaje, da bo v prihodnjem letu zaključilo šolanje več štipendistov podjetja. Trajanje in potek pripravniške dobe in način prenehanja pripravništva je urejeno v čl. 100 Pravilnika o delovnih razmerjih in s Pravilnikom za opravljanje izpitov pripravnikov; način nagrajevanja pripravnikov je določen s Pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov.

Pripomni še, da je treba načrt o številu in vrsti pripravnikov dostaviti do 28. 2. 1969 Skupščini občine Kranj, ki mora dati naj soglasje.

Ing. Jurančič Zdenka pripomni,

da je v načrtu in vrsti pripravnikov zajeto premajhno število oseb z visoko šolsko izobrazbo. Naše tehnologije namreč s takim programom ne bomo izboljšali. Če za samo plemenitilnico I bi bilo v letošnjem letu nujno sprejeti najmanj dva inženirja — mehanika ali tehnologa, rabili pa bi tudi par strojnih tehnikov. Omeni še, da je zgrešeno, da se že ob razpisu delovnega mesta napiše, da stanovanje ni na razpolago. Strokovnjake je treba pritegniti. Zato je treba v podjetju ustanoviti pogoje, ki bodo zanje privlačni.

Rojina Tine pripomni, da je treba upoštevati, da podjetje potrebuje čim več strokovnjakov in da se stopnja strokovnosti stalno izboljšuje; število strokovnjakov napram skupnemu številu zaposlenih je v stalnem porastu.

Predlaga še, naj bi CDS pooblaštil upravni odbor Izobraževalnega centra, da s svojim sklepom lahko plan pripravnikov spremeni, kolikor bi bile potrebne manjše spremembe.

sklep:

— Sprejme se načrt o številu in vrsti pripravnikov podjetja za leto 1969 kot je bil predložen s tem, da se tč. 3 črta.

Upravni odbor Izobraževalnega centra se pooblašča, da ta načrt s svojim sklepom lahko spremeni, kolikor bi bile potrebne manjše spremembe.

8. Določitev najemnin za Delavski dom Tekstilindus

Vodja kadrovskega socialnega centra Rojina Tine poda osnove in podatke za izračun najemnin, kakor tudi kalkulacijo za najemnine po posameznih prostorih za Delavski dom Tekstilindus. Omeni še, da bi znašal letni znesek amortizacije 38.117 Ndin in prav tako v isti višini sredstva za investicijsko in tekoče vzdrževanje.

Lebar Franc pripomni, da v Delavskem domu stanujejo večinoma delavci z najnižjimi osebnimi dohodki in smatra, da so najemnine previsoke.

Vojčič Rajko pripomni, da so v Delavskem domu trije vratarji — upokojeanci, in meni, da jih toliko ni potrebnih, ker se s tem samo povečuje režija in s tem najemmina.

Rojina Tine pripomni, da je za vzdrževanje določenega reda nujno imeti najmanj tri vratarje in so izkušnje pokazale, da sta dva vratarja premalo. Če bi stanovalci sami držali red, bi se lahko zmanjšali tudi stroški za čiščenje. Stroški bi bili lahko tudi bistveno nižji, če bi stanovalci skrbeli za ugašanje luči na stopniščih, za zapiranje vodvodnih pip in celo vrsto drugih stvari. Analiza pokaže, da gola najemmina za sobe ni visoka, skupni znesek najemnine pa se občutno poveča na račun režije, čiščenja, vzdrževanja, amortizacije, stroškov za odvoz smeti in prispevkov. V kolikor stanovalcev ne bi obremenili s katerokoli od teh postavk, je treba imeti pred očmi, da bo šlo to v breme dohodka podjetja.

Istni Franc predlaga, naj bi se glede na sedanji nizki nivo osebnih dohodkov povišanje izvedlo postopno in naj bi se v letošnjem letu vsaj amortizacija ne zaračunala v najemnino.

sklep:

— Sprejmejo se podatki in osnove za izračun najemnin v Delavskem domu Tekstilindus kot so bili predloženi.

Povišajo se najemnine v veljavnostjo od 1. 3. 1969 dalje s tem, da se stanovalci v letu 1969 ne obremenjuje za znesek amortizacije.

— Pogled na del obrata I. Povsod je sneg. Na kolesarnici ga je bilo preveč, pa je omagala.

NOVICE IZ KONFEKCIJE TRIGLAV

Januarja smo opremili nov katalog za prodajo naših izdelkov. V njem so prikazani novi modeli za spomladanska in letno sezono. Slike so v barvah.

Prodajo naših izdelkov smo meseca januarja dosegli v planirani višini.

Komercialna služba je pripravila nove desene robcev, predvsem otroške. Podobnih doslej še ni bilo na našem tržišču. Robci so v novi embalaži, ki še bolj poživlja pestre barve izdelkov.

Bodoče naloge naše sindikalne...

(Dalje s 1. strani)

čno politiko, odnose med obrati in posamezniki, delovno disciplino, sistem nagrajevanja itd.) je potrebno zasledovati vse našete elemente poslovanja in gospodarjenja.

TO naj tesno sodeluje z organi delavskega samoupravljanja, katerih dolžnost je, da zastopajo interese članov kolektiva in skrbijo za uspeh in napredek podjetja.

Delavsko samoupravljanje v našem podjetju še ne igra tiste vloge, ki bi jo moralo. Vsebinsko njegovega dela še vedno ne vključuje najpomembnejših elementov samoupravljanja, kot so: neposredno odločanje večine, demokratičnost, zavestno odločanje na osnovi osebnega prepričanja, na osnovi potrebnih podatkov in ekonomske analize. Tudi disciplina je med člani zelo različna, saj so mnogi taki, ki ne posejajo se, ki ne obdelajo gradiva, ki se ne posvetujejo s svojimi sodelavci, ki so jih izvolili in jim tako zaupali usodo svojega dela in uspeha.

Da bi preprečili take odnose in tako dejavnost v prihodnje, predlaga komisija naslednje sklepe:

TO in IO morajo spremljati delavsko samoupravljanje oziroma delovanje naših samoupravnih organov.

TO in IO naj nadzirata, če se spoštuje in dosledno izvajajo od samoupravnih organov sprejeta poslovna politika, notranja zakonodaja in ostali sklepi teh organov.

TO naj ugotovi, če so metode dela posameznika, služb in sektorjev prilagojene samoupravniemu sistemu (je gradivo dovolj jasno in izčrpno, je bil predlog za sklep pravočasno predložen in dovolj dokumentiran itd.).

TO in IO naj ugotavljata, če so člani kolektiva dovolj in pravočasno obveščeni o vseh važnih in pomembnih dogodkih in namerah.

Komisija meni, da je delo organov delavskega samoupravljanja v veliki meri odvisno od sposobnosti članov. Ker smatra, da dose-

danji kriteriji za izbor članov za samoupravne organe ne jamčijo za uspešno delo teh organov, predlaga, da bi v prihodnje izbirali kandidate za člane samoupravnih organov po naslednjih kriterijih:

— pripravljenost posameznika za delo v teh organih,

— sposobnost, občutek za razumevanje,

— zajeti odgovarjajoče število mladih, ki morajo postopoma prevzeti odgovornost od starejših članov kolektiva,

— demokratičnost volitev (več kandidatov, kot bo izvoljenih članov!).

Ker je informiranje članov kolektiva eden najvažnejših pogojev in osnova za uspešno sodelovanje večine, je komisija mnenja, da TO potrdi naslednji sklep:

TO mora na eni prihodnjih sej razpravljati o vsebini Tekstilca in o bodoči politiki obveščanja. Uredniški odbor naj predloži svoj predlog TO.

Tudi druga zadolžitev vsebuje važne naloge, ki jih zaradi trenutnega težkega stanja podjetja ne bo možno urediti takoj. Gre tu predvsem za nizke osebne dohodke zaposlenih, za nekatere nepravilnosti v sistemu delitve osebne dohodka, za vprašanje družbenega standarda (stanovanja, prehrana, rekreacijska politika, varstvo pri delu, izobraževanje in napredovanje, — skratka skrb za delovnega človeka.

Komisija predlaga naslednje sklepe:

— Koordinacijska komisija naj (ob sodelovanju obratnih komisij za OD) pregleda sedanji sistem nagrajevanja in ugotovi, če tak še odgovarja današnjim potrebam in zahtevam. Kolikor ne, naj izdelava nov predlog, da ga bo možno realizirati takrat, ko se bodo razmere izboljšale.

— Koordinacijska komisija naj ugotovi tudi razne manjše neskladnosti ter izdela predlog za popravke, in to takoj!

— Ustrezna služba naj takoj iz-

Delavka za strojem.

dela predlog za realizacijo že načelno sprejetega sklepa CDS o uvedbi nagrajevanja za stalnost zaposlitve v podjetju. (Koordinacijska komisija v sodelovanju z referentom za nagrajevanje!)

— TO mora zahtevati od samoupravnih organov, da lobbirajo konkretno politiko reševanja problemov družbenega standarda,

OD, rekreacije in varstva pri delu.

— TO naj tudi organizira izobraževanje članov sindikata za uspešno delo v bodočih organih delavskega samoupravljanja, v sindikatu in ZK.

Opomba:

Tovarniški odbor je v celoti potrdil predlog komisije in sklepe.

Zanimivo

Šoferji - pozor!

Tov. Jevšek, sodnik za prekrške, nam je predaval o prometnih predpisih

Na pobudo oddelka za notranje zadeve občine Kranj, je naša komisija za varnost v prometu organizirala predavanje o prometnih predpisih, in to predvsem o spremembah zakona, ki so bile sprejete v letu 1968.

Predaval nam je tovariš Jevšek, sodnik za prometne prekrške. Tovariš Jevšek je zelo nazorno opozoril na vse spremembe zakona, hkrati pa nam je tudi iz svoje prakse povedal marsikaj zanimivega, poučnega in pomembnega.

V današnji številki objavljamo del PRAVILNIKA o znakih, v prihodnjem Tekstilcu pa bomo objavili ostali del tega pravilnika, ki je bil objavljen v zveznem uradnem listu, številka 24, 12. junija 1968.

OPOZORILO!

Poleg predpisov so bistveno spremenjeni tudi prometni znaki. Pri AMZ v Kranju lahko dobite knjižico, ki vsebuje vse spremembe, stane pa 10.— novih dinarjev. Če želite, jo lahko naročite tudi pri tovarišu Kraljiču (prometni oddelek).

PRAVILNIK O ZNAKIH, KI JIH UDELEŽENCEM V PROMETU NA CESTAH DAJEJO POOBlašČENE URADNE OSEBE

1. člen

Znaki, ki jih dajejo miličniki in druge uradne osebe, ki po pooblastilu iz zakona opravljajo kontrolo in urejajo promet na cestah (v nadaljnjem besedilu: znaki), v skladu s temeljnim zakonom o varnosti prometa na javnih cestah, morajo biti dani na tak način, da je njihov pomen za udeležence v prometu jasn in nedvoumen.

Miličniki in druge uradne osebe iz prvega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: pooblaščene uradne osebe) se morajo pri dajanju znakov na cesti postaviti tako, da jih lahko opazijo vsi udeleženci v prometu, katerim so znaki namenjeni.

Ce je znak namenjen določenemu udeležencu v prometu, mora biti dan tako, da se da iz njega nedvoumno sklepati, na katerega udeleženca v prometu se nanaša.

2. člen

Udeleženci v prometu so dolžni neposredno potem, ko prejmejo znak, ravnati po izraženi zahtevi.

3. člen

Znaki, ki jih udeležencem v prometu dajejo pooblaščene uradne osebe so: znaki, ki jih dajejo z rokami in s položajem telesa, zvočni znaki in svetlobni znaki.

4. člen

Znaki, ki se dajejo z rokami in s položajem telesa, imajo tale pomen:

1) ena roka dvignjena pokončno — pomeni za vsa vozila dolžnost, da se morajo ustaviti. Če je tak znak dan na križišču, ne pomeni dolžnosti, da bi se morala ustaviti, za tista vozila, ki so že na križišču, oziroma za vozila, ki se ne morejo na varen način pravilno ustaviti. Če pa je ta znak dan na odprti cesti, ima omenjeni pomen samo, kadar je pooblaščena uradna oseba na vozišču;

2) ena roka vodoravno iztegnjena naprej — pomeni zaprt promet za vse udeležence v prometu, ki s svojo vožnjo sekajo smer, v katero je iztegnjena roka;

3) počasno mahanje z roko gor in dol, z dlanjo obrnjeno navzdol — pomeni, da morajo vozniki, ki se v njihovo smer daje ta znak, zmanjšati hitrost vožnje svojega vozila;

4) kroženje z roko v laktu z desne proti levi — pomeni, da morajo vozniki, ki se v njihovi smeri daje ta znak, pospešiti vožnjo svojega vozila;

Letna skupščina gasilcev

26. januarja 1969 smo imeli gasilci Tekstilindusa redno letno skupščino, na kateri smo pregledali uspehe našega dela v preteklem letu in sprejeli naloge ter smernice za letošnje leto.

Člani smo se zbrali na skupščini polnoštevno. Seje so se udeležili tudi upokojeni člani društva, predstavnik občinske gasilske zveze — tovariš Franc Košnik, zastopnika industrijskega gasilskega društva tovarne Sava v Kranju. — Pavel Vovk in Franc Snedic, predstavniki samoupravnih organov našega podjetja, predstavniki družbenopolitičnih organizacij, glavni direktor — Rudi Polak, člani operativnega vodstva — Jo-

že Brezec, Tine Rojina, Polde Jenko, sekretar organizacije ZK v podjetju — tovariš Ivan Mauser in obratovodje e. e.

Posebno razveseljuje je bila tokrat udeležba predstavnikov podjetja, saj njihova udeležba dokazuje, da se zanimajo za delo društva in da se tudi zavedajo njegovega pomena v pogledu varnosti pred požari.

Objavljamo še nekatere ugotovitve (na osnovi poročil in razprave) in sprejete sklepe:

Vodstvo društva je stremelo za tem, da strokovno usposobi kar največ članov iz kolektiva, zavedajoč se, da je to potrebno, če hočemo varovati in zaščititi podjet-

je pred požari. Organizirani so bili v ta namen naslednji tečaji:

- tečaj za strojnike,
- tečaj za izprašane gasilce,
- obiskovanje častniške šole (3 naši člani!).

Vsem članom društva, ki so žrtvovali svoj prosti čas za strokovno usposabljanje na tečajih, vajah in drugih oblikah dela, se upraviteljski odbor društva najlepše zahvaljuje, obenem pa poziva k vključitvi novih članov kolektiva v društvo in k strokovni izpopolnitvi. Samo, če bomo dovolj močni in strokovno usposobljeni, bomo lahko varovali podjetje pred požari in elementarnimi neizgodbami.

SKLEPI:

— Nadaljevati je treba z vzgojo vseh članov društva in kolektiva, da bodo znali ravnati in uporabljati ročne gasilne aparate in druge gasilne naprave v primeru nenadnega požara.

— V gasilsko društvo je treba vključiti več mladih članov kolektiva (moške in ženske!).

— Seznaniti je treba člane društva z nevarnimi področji v obratih (v proizvodnih oddelkih, skladišču vnetljivih tekočin itd.).

— Izvesti je treba več suhih in mokrih vaj ter nekaj skupnih vaj z ostalimi industrijskimi gasilskimi društvi.

— Udeležiti se moramo tekmovanj in proslav, ki so organizirane v okviru občine ali republike.

Razumljivo je, da bomo našete naloge lahko uspešno izvršili le tedaj, če bomo vestni, prizadevni in dovolj aktivni.

Še prav posebno se moramo člani društva zavedati, da je treba sprejete naloge in obveznosti vestno izvrševati — čeprav smo jih sprejeli prostovoljno — ker gre za korist vseh članov kolektiva in tudi širše družbene skupnosti.

Ivan Alič

Ljubke letne obleke za deklice

1. Iz blaga v karo vzorcu ukro- jimo to oblekico. Sprednji del je krojen tako, da teče karo pošev- no. V šivih naredimo žepke. Po- živimo jo lahko še z belim ovrat- nikom.

2. Enobarvna obleka je temno modre barve. Dopolnimo jo s pro- gasto kravato, ki se mora barvno ujemati z barvo obleke.

3. Oblekica istega kroja (kot gor- nja, le da je progasta kombinaci- ja drugačna. Mehko stojčoj ovrat- nik, kravata, manšetke so iz črta-

stega blaga. Da bo deklica še bolj vesela, ji pripnemo preko (kravate še verižico.

4. Ljubka garnitura bluzice v ži- vago stilu in benmuda hlačk. Hlačke in obroba pri bluzici so v karo vzorcu živahnih barv. Blu- zica se mora barvno ujemati z vzorcem.

5. Enobarvna obleka s kratkim životkom. Gumbki so prišiti dvo- vrstno. Krilce ima spredaj dvojno gubo, žepki pa so improvizirani.

6. Sportno krilce naredimo iz vol-

vetona, žameta ali kakšnega dru- gega kompaktnega blaga. Krilce je zvončasto krojeno, na ramah se zapenja s kovinskimi zaponka- mi.

7. Enostavno krilce zvončastega kroja iz gladkega blaga. Okrog vratu šivamo dvojni šiv. Gumbki in krpice so druge barve.

8. Še eno krilce iz enobarvnega blaga ali tweeda. Krilce ima do gube všito zadrgo. Žepki so okro- gli in sestavljeni iz dveh polovic. Med obema polovicama pustimo za pol centimetra prostora.

MaK

ZDRAVNIK SVETUJE IN ODGOVARJA

Treniranje živčnega sistema

Nervoze imajo lahko svoj vzrok že v nepravilni vzgoji. Posledica take vzgoje je lahko otročje ob- našanje zrelega človeka. Kljub zdravemu razumu uporno hoče biti v središču pozornosti, skuša zavzeti posebno privilegirani po- ložaj, skratka se obnaša čudno. Taki ljudje sa nestrpni, nevzdržni, hočejo doseči hitre uspehe v živ- ljenju z minimalnim naporom; pri tem si pomagajo s pretnjami in žalitvami. Toda družba in delovni kolektiv niso starši, ki vedno in vse lahko odpuščajo. Pretirane zahteve, egoizem in surovost naj- dejo odpor v človekovi okolici. Življenjski neuspehi, kot so ne- odločnost, slab značaj, nezaupanja v samega sebe. Dobro je, če ima človek toliko moči, da sam ali s pomočjo skupnosti popravlja defekte svoje vzgoje in svojega značaja. V nasprotnem primeru se ne more prilagoditi družbi in okolici.

Neprestani neuspehi in spori v življenju povzročijo pri nekaterih ljudeh razdražljivost in jezo na ves svet, pri drugih pa pojačajo nekatere njihove lastnosti, n. pr.: plašnost in nezaupanje v lastne moči. V človeku se ustvarja pre- pričanje, da je nesrečnik. Položaj nervoznega človeka se poslabša še s tem, da tudi v družinskem živ- ljenju ne najde utehe. Ker se tudi proti svojim bližnjim obnaša sla- bo, povsem naravno naleti na enako reakcijo. Tako se pojavljajo razni tipi nevrotičnih reakcij—in- dividualnih lastnosti človeka v stvarnih situacijah, v katerih se nahaja. Pravilna vzgoja je najbolj- še preventivno sredstvo proti nevro- zi.

Toda, izvore nevroze ne smemo vedno iskati samo v neuspehi vzgo- ji otroka doma in v šoli. Obstaja tudi tako imenovana konstitucio- nalna nervoza, ki je nasledna, pa tudi živčna neuravnovešenost, ki je posledica raznih bolezni, alko- holizma itd. Vsi emocionalno na- peti dogodki v življenju lahko raz- rahljajo zdravje še tako uravno- vešenega človeka in izkovejo hitro utrujenost, razdražljivost, nespe- čnost, pomanjkanje teka in druge nevrotične reakcije.

Treba je poudariti, da živčni si- stem razpolaga z veliko regenera- tivno zmoglostjo in sposobnostjo, da premosti take okvare. Zato člo- vek tudi v zrelih letih še lahko uspešno odpravi napake, ki mo- tijo njegove odnose z najbližjo okolico, lahko izvaja samotrenira- nje, strpnost, vzdržnost in druge pozitivne lastnosti. S preprečeva- njem nervoze se pospešuje jača- nje živčnega sistema in psihičnega zdravja. Kako to uspemo?

Začeti je treba s prvo resnico, ki jo vsi ljudje vedo, a se je na žalost ne držijo. Prvi pogoj du- ševnega zdravja je telesno zdravje. Princip stare medicine je bil: »Zdrav duh v zdravem telesu!« Pravilen način življenja, zmernost v jedi in spolnem življenju, ab- stinenca pri alkoholu in kajenju,

razumna menjava umskega in fi- zičnega dela, telesne vaje v vsaki življenjski dobi, sprehodi po sve- žem zraku in dovolj spanja. Vsi ti faktorji tvorijo energijo, poma- gajo nam, da se brez strahu sre- čujemo z življenjskimi težavami in preprečujejo pojav živčne raz- krojenosti. Zdravstveni in higien- ski ukrepi pripomorejo pri pre- prečevanju nalezljivih bolezni, v prvi vrsti angine in gripe, a prav te bolezni ustvarjajo težke kom- plikacije, med njimi tudi obolenja živčnega sistema.

Razen tega je znano, da so vsi procesi v organizmu v medsebojni zvezi. Zato jačanje fizičnega zdrav- ja, sportne vaje in vodne proce- dure, s katerimi treniramo mišice in ožilje, istočasno služijo za treniranje živčnih centrov, posebno tistih, ki so vezani na emocio- nalno sfero.

Vsakdanje življenje neizbežno spremljajo emocionalne reakcije: zadovoljstvo in nezadovoljstvo, veselje in žalost, jeza in strah. Negativne emocije so spremljane s spremembo v kemični sestavi krvi in z motnjami v delovanju notranjih organov, ki polagoma lahko povzročijo obolenje srčno- žilnega sistema, ali pa se pojavi rana na želodcu.

Da se prepreči pojav živčnih mo- tenj in funkcij notranjih organov, je skritim emocijam nujen nek izhod. Tak izhod je v fizičnem de- lovanju (nemiren človek vedno hodi sem ter tja). Da se zmanjša napetost, je treba v raznih časov- nih intervalih spočiti živčni si- stem. Najboljši je sprehod v gozd in sploh v naravo.

Sveži zrak in pomirjevalno de- lovanje narave vračajo človeku tako nujen mir in vedrino — osvo- bodijo ga napetosti ritma in ro- pota mesta. Enako deluje tudi hobbij (najljubša zabava), n. pr. gledališče, muzika, ročno delo. Na duševno zdravje pozitivno deluje vedro in dobro razpoloženje, pa ga je zato treba v sebi trajno vzdrževati.

Morda bo nekdo dejal: »Lahko je svetovati toda, kako trajno biti dobro razpoložen?« To ni lahko, toda obstajajo načini. Tu ni samo šport, sprehod in hobbij. Za vzdr- ževanje dobrega razpoloženja mnogo pripomore sistematska vzgoja samega sebe v odnosu pro- ti življenju in težavam, ki se po- javljajo. Vedno je treba obvezno trezno oceniti situacijo in se vpra- šati: ali se je treba razburjati zaradi tega, ali ni vse pretirano? Pa tudi življenjske izkušnje go- vore, da neugodnosti, ki so se v začetku zdele tako važne, čez ne- kaj časa niso več tako resne in včasih celo rečemo: »Kako sem se mogel zaradi tega tako razbur- jati?«

Optimistični pogled na življenje je v nekem smislu tudi navada, kakor mnoge druge, in ga je tre- ba oblikovati in negovati. Tako sta mirno in dobro razpoloženje glavni karieri, ki preprečujeta nervozo. Ze stari Grki so svojim

večno živim bogovom pripisovali poseben mir, od tod izraz — Olim- pijski mir.

Znani francoski kirurg je govo- ril: »Veseli ljudje, če slučajno zbolijo, tudi hitro ozdravijo in dolgo živijo«. To potrjujejo šte- vilna opazovanja: človek, ki zaupa v svoje ozdravljenje, z lahkoto premaguje vsako bolezen. V ved- rem, energičnem človeku je pove- čana aktivnost zaščitnih snovi or- ganizma in hitreje se odvijajo re- generativni procesi. Nasprotno: mlahavost duha in depresijo spremljajo zmanjšana odpornost organizma in razna nalezljiva obo- lenja.

Dobro razpoloženje vzdržuje tu- di dobronamerna duševnost in strpnost, razdajanje svoje dobrote okolici. Nasprotno pa svojstva, kot so zloba in zavist, močno škodijo zdravju.

Velik del sporov v družini in na delu izhaja zaradi nestrpnosti na- sproti pomanjkljivostim oseb iz okolice (in prevelike strpnosti proti svojim lastnim). Nezadovolj- stvo z drugim in njegovo obsoja- nje najde sovražno odziv. Tako se tvori krog medsebojnih žalitev in poškodb, ki jim je težko najti začetek in konec. Koliko moči in duševne energije se porabi za spore, o katerih, če jih bolj na- tarčno pogledamo, ne bi bilo tre- ba niti govoriti. Poskušajte najti v sebi moči za prekinitev začara- nega kroga, za pomiritev in ne čakati, da to napravi »nasprot- niki«. Kadar kritiziramo napake drugih, moramo vedno pomisliti, če nimamo morda sami take ali celo večje napake. Pogosto nas najbolj dražijo pri drugih težke napake, ki so svojstvene nam sa- mim.

Da bi dosegli dobre odnose z okolico, se moramo znati obvlada- ti. To umetnost je treba v sebi neprestano vzgajati. Grob nastop in surovost si mnogi razlagajo s svojim nestrpnim značajem. Ni dvoma v tem, da se razdražljiv človek težje obvlada, toda on se mora obvladati. Znano je, da se nervozen človek, ki doma surovo ravna z ženo in otroci povsem drugače vede na delovnem mestu.

Tam se naenkrat pojavlja sposob- nost obvladovanja samega sebe.

Povsem naravno je, da obvlado- vanje samega sebe ni lahko in da je treba mnogo in sistematsko delati, da se to doseže. Toda kaj storiti, ko je živčni sistem že tako omajan, da obvladovanje samega sebe ni več mogoče? Če so nasto- pila tako močna nevrotična in ner- voznega stanja, je nujna medicinska pomoč. Psihatri in nevropato- logi predpisujejo zdravila t. zv. trankvilizatorje. To so preparati, ki umirjajo, zmanjšujejo vznemi- renost, razdražljivost, strah ter izboljšujejo spanje. Poleg tega po- maga tudi t. zv. racionalna psiho- terapija, a to je zdravljenje s pre- pričevanjem. Često se uporablja tudi hipnoterapija, t. j. zdravlje- nje s hipnozo.

V zadnjem času se treniranje živčnega sistema vedno bolj upo- rablja, ker normalizira delovanje vegetativnega živčnega sistema, izboljšuje spanje, odstranjuje živ- čne motnje. Tako treniranje pre- pisuje zdravnik in se sprovaja pod njegovim nadzorstvom. Vaje izva- ja bolnik samostojno doma, in sicer leže in sede. Pacient se vse- de, nagne zgornji del telesa, spu- sti glavo, zapre oči in položi roke na kolke. Po 2—3 minutah, ko mi- šice popolnoma ohlapnejo in di- hanje postane mirno, si pacient tiho in stalno govori: »Popolnoma sem miren«.

Vsak stavek izgovarja mirno, brez naglice. V tem času odmora si mora predstavljati, da je vse njegovo telo težko in toplo. Ko doseže to ohlapnost ali relaksaci- jo, izgovarja stavek: »Miren bom v vsaki situaciji in ob vsaki pri- liki«. Vaja se končuje z beseda- mi: »Popolnoma sem miren«. Nato pacient vdahne, odpre oči in vstane.

Po vsaki taki vaji se človek po- čuti spočiti in veder. Te vaje tra- jajo 2—3 minute in se izvajajo dva tedna. Po potrebi se ponavljajo. Vadi se 2—3 krat dnevno, n. pr. zjutraj in zvečer pred spanjem.

Kadar so motene funkcije po- sameznih organov (srce, želodec, črevesje), predpiše zdravnik do- datne vaje.

Razume se, da se te metode lah- ko uporabljajo samo v slučaju lahkih funkcionalnih motenj. Res- nejša živčna obolenja se zdravijo s posebnimi metodami, med osta- limi tudi z zdravili. Pravilno, red- no, medikamentalno zdravljenje in psihoterapija običajno vračajo človeku zdravje in delovno spo- sobnost. Vendar je treba še en- krat poudariti: najuspešnejše se preprečuje nervozo z utrjevanjem fizičnega in psihičnega zdravja. To je odvisno od človeka samega in njegove strpnosti. Toda vsem je jasno, da živčni sistem zahteva posebno pozornost.

Sodeluj v Tekstilcu!

S 1. marcem povečane najemnine za delavski dom

(Dalje s 1. strani)

dela stavbe (brez restavracije, lekarne, vrtca) znaša 2,333,340 ND. V tem znesku je zajeta tudi oprema, ki je v stanovanjih. Mesečna ekonomska najemnina pa je računana po stopnji 3,5 % od vrednosti stanovanja. Navedeni % je tudi osnova za izračun najmnin v družinskih stanovanjih, s katerimi opravlja stanovanjsko podjetje Kranj. To pomeni, da so sedaj stanovalci delavskega doma izenačeni s stanovalci v blokii.

Najemnina za stanovanja v delavskem domu je sestavljena iz dveh postavk: amortizacije in vzdrževanja. Poleg teh dveh postavk pa stanovalci plačajo še razne usluge.

Vrsta stanovanja	Vrednost stanovanja	Meseč. ekon. najemnina	Amortizac. 50 %	Vzdržev. 50 %
Stanov. hišnika	26.455 ND	77,16 ND	38,58 ND	38,58 ND
Garsonjera	19.732 ND	57,55 ND	28,77 ND	28,77 ND
Soba z 2 ležišči	19.232 ND	56,10 ND	28,05 ND	28,05 ND
Soba z 1 ležiščem	12.763 ND	37,23 ND	18,62 ND	18,62 ND

Iz tabele je razvidno, da polovico ekonomske najemnine sestavlja amortizacija, polovico pa vzdrževanje. Iz tabele pa je prav tako razvidno, da čista najemnina tudi sedaj ni visoka, saj je n. pr. danes nemogoče dobiti sobo v najem za 37,23 ND na mesec. Končno najemnino v precejšnji meri podražijo razne usluge, ki pa so za pravilno funkcioniranje delavskega doma neobhodno potrebne.

Poglejmo sedaj, v kakšne namene se bodo rabila sredstva za vzdrževanje, ki sestavljajo 50 % čiste najemnine:

Naziv opreme	Doba trajanja	Vrednost v ND	Potrošena sredstva letno v ND
Kurilnica	20 let	100.778	5.389
Central. kurjava	20 let	127.329	6.366
Vodovod	15 let	143.431	9.562
Asfalt	10 let	27.100	2.710
Električ. inst.	30 let	98.402	3.280
Kleparska dela	30 let	8.512	283
Slik. dela — belj. notr. sten	3 leta	12.000	4.000
Notr. pleskanje oken, vrat	15 let	24.000	1.500
Zunanje pleskanje oken, vrat	6 let	15.600	2.600
Sinkolit barve	6 let	3.325	554
Pleskanje radiatorjev	20 let	5.000	250
Plesk. žlebov in odtoč. cevi	6 let	3.500	584
Tapeciranje sten na hod.	10 let	16.000	1.600

Skupno potrebna sredstva za vzdrževanje v 1 letu: 38.117 ND

Omenjena sredstva se bodo porabila za investicijsko in tekoče vzdrževanje. Stanovalec med drugim ne bo treba posebej plačati beljenja stanovanj, kot je bilo to do sedaj. Seveda pa bodo morali stanovalci tudi v bodoče poravnati škodo, ki jo bodo napravili v svojem stanovanju oz. delavskem domu.

Denarna postavka, ki najbolj bremeni mesečno najemnino v delavskem domu, pa so usluge in drugi stroški. Pri tem je mišljena najemnina za opremo v stanovanjih, stroški ogrevanja s centralno kurjavo, stroški osebja v delavskem domu, prispevek za uporabo mestnega zemljišča, odvoz smeti, plačilo elektrike in plačilo vode. Stroški za omenjene usluge se mesečno razdelijo na stanovalce po kvadraturi stanovanja, oz. številu stanovalcev.

KALKULACIJA ZA EKONOMSKO NAJEMNINO PO STANOVANJIH V ND

Vrsta stroškov	Stanovanje hišnika	Garsonjera		Soba z 1 ležiščem		Soba z 2 ležišči	
		1 os.	2 os.	1 oseba + otrok	2 osebi	1 os. + otr.	1 oseba + otrok
Najemnina stanovanja	77,16	57,55	57,55	57,55	56,10	56,10	37,23
Najemnina za opremo	—	5,19	9,75	9,75	9,75	9,75	5,19
Stroški ogrevanja	37,00	23,15	23,15	23,15	21,78	21,78	13,64
Stroški osebja	22,20	49,30	98,60	49,30	98,60	49,30	49,30
Prisp. za upor. mest. zemlj.	4,00	2,30	2,30	2,30	2,30	2,30	1,50
Odvoz smeti in leša	3,90	1,95	1,95	1,95	1,95	1,95	1,30
Stroški elektrike	—	3,00	6,00	6,00	6,00	6,00	3,00
Stroški vodarine	9,00	4,50	9,00	9,00	9,00	9,00	4,50
Skupno naj. l. 1970 (zaokrož.)	153,30	146,90	208,30	159,00	205,50	157,20	115,70
Najemnina l. 1969, zmanjšana za 23,6 % in amortizacijo (zaokroženo)	135,10	111,40	172,70	123,40	170,80	121,50	92,70
							100,20

OPOMBA: Pri najemnini za stanovanje hišnika je ekonomska najemnina, ki se bo plačevala leta 1970 znižana samo za 23,6 % ne pa tudi za amortizacijo.

— Seks in mlada dekleta —

Dr. Donuel Sugarman (prevod!)

Pogosto se postavlja vprašanje: »Kaj bi mlada dekleta morala vedeti, da bi se lahko znašla v prebujanju čustev v teh letih?«

Pred mnogimi leti so učili mlada dekleta, da spadajo spolni odnosi v zakonske dolžnosti in da se mora žena s tem dejstvom pomiriti. Danes pa je zdrava želja po izpolnjeni ljubezni povsem normalna. Toda prav ta večja svoboda postavlja dekleta pred težke odločitve, ki so bile prizanešene njihovim materam in babicam.

Pri takih odločitvah je težko dati dekletom nasvet in pomoč. Mnoge se sramujejo, da bi o tem govorile s starši, ali pa starši enostavno odbijajo od sebe to odgovornost. Tudi v šolah je težko sprovajati seksualno vzgojo, ki je tako delikatna, v razredih pa so dijaki razne starosti in raznega spola. Psihologi često naletijo na vprašanja mladih deklet, h katerim se zatečejo osebno ali pa pismeno po raznih časopisih in revijah. Tako nam neki psiholog odgovarja na najpogostejša vprašanja iz svoje prakse.

Ali se mnenje fantov in deklet do spolnih odnosov kaj razlikuje?

Da, sigurno. V biološkem in duševnem pogledu se razvijajo fantje in dekleta zelo različno. Seksualno prebujanje fantov spremlja običajno močni naval čustev ter njihove želje nimajo dosti skupnega z nežnostjo in ljubeznijo. Jasno je, da tudi neka dekleta razlikujejo ljubezen in telesno privlačnost, toda najpogostejše je seksualna želja vezana na romantična in ljubezenska čustva. Pri dekletih torej običajno delujeta spolni nagon in ljubezen skupno.

Fantje razumejo seksualnost lažje kot dekleta. Če dekleta ne razume te psihološke vezi, jo lahko približevanje nekega fanta tako zmede, ker njegovi poskusi ne pomenijo istočasno, da jo on tudi ljubi.

Zato ne sme za dekleta pomeniti žalitev, če se ji hoče neki fant približati, ker je to pač v njegovi naravi. Počasnejše naraščanje in večja stabilnost ženskih čustev napram burnim željam fantov predstavlja neko samozaščito pred posledicami, ki so za dekleta mnogo resnejše kakor za njenega partnerja.

Psiholog omenja, da vsa neporočena dekleta, s katerimi je govoril, žalujejo zaradi izgubljene nedolžnosti. Pogosto jim šele kasneje postane jasno, da so popustile zaradi drugih motivov in ne zaradi ljubezni. Motiv je bil često upor proti avtoriteti staršev, ali neko nedoločeno iskanje, zelo redko pa želja za seksualno zadovoljitev. Tudi to je znano, da nekatera t. zv. »lahka dekleta« želijo z erotičnimi doživetji rešiti nekatere svoje probleme, ki s seksualnostjo nimajo nikakršne veze. Toda tako reševanje ustvarja vedno še večje težave. Eden od vzrokov, da dekleta začno s takim življenjem, je lahko tudi potreba po neki zaščiti, sigurnosti — a pri tem so ravno ljubezenski odnosi med mladoletniki nekaj tako nesigurnega, kar si sploh lahko zamišljamo.

Kadar fant poskuša pri dekletu doseči nek svoj cilj, še zdaleka ne pomeni, da je siguran v svoj uspeh. Če ga dekleta pošteno in tehtno odbije, on ne bo užaljen, morda mu bo celo všeč, ker je v tem primeru siguran, da je dekleta pošteno.

Ali so dovoljene intimne nežnosti? Nekatera dekleta se bavijo s tem kakor z nekim športom in so ponosne, če lahko v zadnjem trenutku rečejo: Ne! To je prvič nepošteno napram fantu, ki lahko dobi občutek, da je prevaran in ponižan. Drugo pa je po mnenju mnogih psihologov nagla prekinitev ljubezenske igre škodljiva, ker lahko zapusti občutek praznine in nezdrave napetosti, kar ima lahko kasneje posledice v zakonu kot težko seksualno prilagoditev. Kot vidimo, je tudi število zgodnjih zakonov, splavov, nezakonskih otrok vse večje, to dokazuje, da ta metoda ni uspešna.

Verjetno je mnogo fantov, ki odbijanje dekleta sprejmejo in prekinejo z njo vse zveze, ker jim ni šlo po sreči, kakor so si zamislili. Toda to so običajno nestalni tipi, ki bi se tudi v primeru, če bi jih dekleta zadovoljilo hitro obrnili spet za novim lovom. Dekle s svojim kompliciranim duševnim življenjem postane zmedena in razočarana.

Dejstvo je, da večina fantov ne spoštuje dekleta, ki ga lahko hitro zapelje ter tudi po najlepših ljubezenskih dogodkih misli, da se s takim dekletom ne da osnovati prave zakonske zveze. Napram vsem nasprotnim trditvam v naši družbi še vedno vlada dvojna morala, po kateri je za fanta normalno, da ima pred zakonom seksualne odnose, vendar se večina od njih najraje poroči z nedotaknjenim dekletom.

Kdaj in kako lahko rečem ne? Edini način, da se dekleta očuva je ta, da je energična, dokler še uživa sloves dostojnega dekleta. Že v začetku naj svojemu partnerju pove, da nima želje, da bi bila z njim sama, da nima namena hoditi na nočne sprehode, ga vabiti k sebi domov ali celo hoditi k nje-mu na dom, če staršev ni doma. Poštena izjava v tem smislu ne bo privedla do razdora. Če pa je fantu samo do telesnih odnosov z dekletom, potem je bolje, da ona to izve preje kot kasneje.

Drugače je to pri starejših dekletih, ki imajo že dalj časa stalnega prijatelja. Mogoče je dekleta že leta in leta hodilo stalno z njim in je nujno med njima prišlo do intimnejših odnosov. V taki situaciji je treba imeti pred očmi nevarnost nezaželjene nosečnosti in spolnih bolezni. Sifilis in gonoreja, ki jih ni malo v današnjem času, se prenašajo hitro in imajo strašne posledice, če niso pravočasno odkrite in zdravljene.

Toda ne smemo podcenjevati tudi duševne nevarnosti. Pod vplivom romantičnih knjig, filmov in prepričevanj drugih žena, ki hočejo opravičiti svoj postopek, mnoga mlada dekleta pričakujejo od prvega ljubezenskega doživetja veliko srečo in zadovoljstvo. Toda v resnici tudi v zakonu često mine mnogo časa do obojestranske ljubezenske prilagoditve. Če se javijo še druge težave — strah pred zanositvijo, občutek krivde ali da se bo fant premislil, tedaj niti dekleta, niti fant ne moreta pričakovati zadovoljitve v ljubezni.

Take bojazni imajo svojo osnovo. Ko so psihologi raziskovali posamezne primere se je izkazalo, da se pari, ki so imeli pred zakonom spolne odnose, dvakrat pogostejše razidejo kakor ostali. Brez dvoma, večina fantov ima manj interesa za zakon, če so že preje spali s svojo prijateljico, medtem ko je njen interes, nasprotno fantovemu, večji. Dalje je dokazano, da se zakonski pari, ki so pred zakonom imeli spolne odnose lažje razidejo in da se pogostejše v zakonu varajo. Predzakonska intimnost izgleda, pogostejše vodi zlom v tem ali onem smislu, kakor pa čvrsto povezanost.

Če neko dekleta, potem ko je dobro premislila o vseh nevarnih trenutkih, pride do zaključka, da se ji ne izplača toliko tveganj, potem mora svojemu prijatelju jasno povedati svoje stališče in ga prositi, da ji pri tem pomaga. On ji lahko reče: »Če bi me zares ljubil, bi to naredila!« ona pa mu lahko mirno odgovori: »Če bi me zares ljubil, me ne bi v to silil!«

V taki situaciji morata oba vztrajati, da najdeta druge oblike medsebojnih odnosov, da sta pogostejše v družbi neke tretje osebe, staršev ali prijateljev. Šport lahko v veliki meri zmanjša seksualne napetosti.

A če je prepozno?

Ako je neko dekleta zaradi neke napake spravila svoje življenje v nesrečo in čita te vrstice, ji lahko s sigurnostjo zaupamo, da je mnogo važnejše kaj dela danes in jutri kot ono, kar je napravila včeraj.

Ako nekdo napravi nekaj proti svojim moralnim načelom ali vladajočim moralnim zakonom je popolnoma jasno, da bo trpel zaradi občutka krivde. Važno je, da dekleta samo do sebe nima občutka samopomilovanja in da samo sebe ne ponižuje, ker to ne bi koristilo nikomur, a storjeno napako ne more zanikati. Nobena življenjska izkušnja ni brez vrednosti, če se iz tega nekaj nauči. Napake in zablode lahko obogatijo in napravijo ljudi boljše.

Ako je neko dekleta z nekim prijateljem imelo intimne odnose, ker je mislila, da ga ljubi, ona morda misli, da se mora zdaj zaradi svoje časti z njim poročiti. Morda ona misli, da sedaj, ko je pripadla svojemu ljubavniku, ne sme pogledati nikogar več. Čeprav ji je čas odprl oči, da vidi značajnostne črte svojega prijatelja, iz katerih lahko zaključi, da bi bil zakon z njim nesrečen, je vseeno čustveno vezana nanj. Ali lahko zdaj z njim prekine, ko se je spustila tako daleč?

Naravno lahko in to čimprej. Navada, nesigurnost in skupni občutek krivde niso dobri temelji zakona.

Kakor smo že rekli: ako so dekletu njena čustva postala jasna, naj to svojemu prijatelju čimprej pošteno prizna. Samo tako se lahko očuvata pred nesrečnim zakonom.

Spolni nagon je močna prirodna moč. Če je lahkomišelnost izživet, lahko izzove mnogo čustev, ki lahko uničijo vsako srečo. Nasprotno pravilno doživet, lahko napravi življenje lepo in bogato.

BRALCI — BRALKE!

PISITE V UREDNISTVO,

ČE VAS KAJ POSEBNO

ZANIMA Z ZDRAVSTVE-

NEGA PODROČJA. NA

VPRAŠANJA VAM BO-

DO ODGOVARJALI NAŠI

ZDRAVNIKI.

Urednik

Sodeluj v Tekstilcu!

Čestitke vojakov

Vojak Mihael Hvasti čestita našemu kolektivu ob 40. obletnici obstoja, v letu 1969 pa nam želi še več uspeha in zadovoljstva.

Čestitke in pozdrave pošilja tudi svojim sodelavkam in sodelavcem v tkalnici ter vodi izmene tovarišu Mirku Nadižovcu.

Mihael Hvasti služi vojsko v Mariboru, V. P. 3609/25 VE-2.

Zahvale

Tovarišici Ivšičevi in tovarišu Dolencu se lepo zahvaljujem za obisk, sindikalni organizaciji in kolektivu pa za prijetno darilo.

hvaležna Varlova

Najtopleje se zahvaljujem za obisk na domu inženirki Zdenki Jurančičevi, Francu Čadežu, Francu Vrtačniku in Ivanu Kokalju, sindikalnemu odboru pa za poslano darilo. Zahvaljujem se tudi sodelavcem in sodelavkam za poslane pozdrave.

Ko so odhajali, mi je bilo težko ob dejstvu, da sem bil 25 let tudi sam v kolektivu, sedaj pa...

Vse lepo pozdravlja
Albin Košir

Ob bridki izgubi mojega dragega očeta

Franca JENKA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem oddelka za izdajo votka v tkalnici II za venec in za izrečeno sožalje.

Cilka Jenko

Ob smrti moje drage mame

Ane PRAPROTNIK

se iskreno zahvaljujem za izraze sožalja, poklonjeni venec in spremstvo na njeni zadnji poti.

Ciril Praprotnik

— Takole so naše ženske čakale na darilo in čestitko pred leti (tkalnica I).

Izvršitev osnovnega plana meseca januarja in problematika

(Dalje s 1. strani)
skusna proizvodnja na novih česalnih strojih zavlekla.

S surovinami je bilo količinsko vse v redu, okrog kvalitete česane preje pa je isti problem z bombažem, kot v predilnici I.

Tkalnica I je dosegla 100,2% v tekočih metrih in 100,9% v votkih. Plan je torej izvršila v obeh pokazateljih. Preskrba s prejo je bila v redu, razen s česanko in stanično. Da bi premostili izpad zaradi nepravčasno dospelega staničnega vlakna iz Loznice, smo morali kupiti 12 ton stanične preje iz uvoza, izposodili pa smo si nekaj staničnega vlakna tudi v

Škofji Loki. Zastojev tako ni bilo.

Izkoriščanje statev je bilo meseca januarja 89,9%, izdelkov I. kvalitete pa 87,0%.

Tkalnica II je naredila 96,5% v tekočih metrih in 104,6% v votkih. Razlika je nastala zaradi večje gostote izdelkov, delno pa tudi zaradi neoddanih surovih tkanin.

Tkalnica II ima težave s previjanjem preje, zaradi česar je padla zaloga osnovnih valjev za prek 100%. Delno krijejo potrebe po previti preji iz obrata I, delno pa z delom v prostih sobotah. Kljub tem ukrepom pa obrat še vedno

ne more zadovoljiti potrebe, kar narekuje nujno nabavo križno-previjalnih strojev.

Poseben problem predstavlja kvaliteta tkanin za konfekcijo. Delno je vzrok slabe kvalitete neustrezen sudanski bombaž, večji vzrok pa predstavljajo subjektivne napake pri tkanju, kar bo možno popraviti z ustreznim sistemom nagrajevanja. Sedanji sistem je namreč premalo stimulativen. Omogočiti bo tudi treba objektivnejše ocenjevanje izdelkov v ekspeditu tkalnic.

Plemenitilnica I je naredila 98,8% v tekočih metrih in 102,4% v kvadratnih. Izpad v tekočih metrih pripisujejo filmski tiskarni, ki je bila v popravilu. Rolo tiskarna je dosegla zelo dobre rezultate v količinah, rezultat po asortimentu pa je slabši. Povedati pa je treba, da je bil asortiment meseca januarja zelo zahteven.

Količina mekvalitetnih tkanin je bila januarja dokaj visoka, vendar se je še gibala v okviru predpisane normativne.

V obratu so tokom meseca nastopile še naslednje težave:

— skozi ves mesec so se ponavljale okvare na kufernih, hotilueju, artosu II in smodilnem stroju,

— para je bila izredno slaba, pa 18. I. ni bilo možno polno obratovanje obrata. Izpadle izmene je obrat nadomestil v prostih sobotah,

— predelava skoraj vseh tkanin je vodena enosmerno skozi mercerizacijo, ki nima zadostnih kapacitet,

— obdelava po tisku zahteva številne dodatne faze, ki povzročajo počasen dotok variant v adjutimico. Hitreje gibanje artiklov skozi obrat preprečujejo tudi premajhne pralne kapacitete. Zaradi tega mora tudi belilnica prati tiskane tkanine v nočni izmeni,

— nastalo je novo ozko grlo pri finiš kalandru, ki sedanjega pritiska (količin) ne zmore več,

— prišlo je do težav tudi pri nabavi kemikalij in barvil.

Plemenitilnica II je naredila 98,3% v tekočih metrih in 98,6% v kvadratnih metrih.

Vzroki za nedoseganje plana so naslednji:

— visoka stopnja obdelave tkanin zahteva več dela, zaradi česar je prišlo do delnega količinskega izpada,

— nov razpenjalno-sušilni stroj je bil od 16. do 28. januarja večkrat v zastoji, ker so se delali poskusi in priučevanja na novomontiranem ML stroju,

— zaradi inventure in novoletnih praznikov je bila delno prekinjena kontinuirnost dela, kar je negativno vplivalo na izvršitev plana.

2. nagradna križanka

VODORAVNO: 1. najbolj gorata slovenska pokrajina, 9. najslavnejši hunski poglavar, 14. nočno popivanje, 18. po Avali imenovana kamenina, 19. močno čustvo naklonjenosti, 21. delovno območje, 23. lovec na vodne živali, 24. pijača iz vina, sladkorja in sadja, 25. prebivalci naše sosednje države, 27. tuje ime za janež, 28. dvor bivših sultanov v Carigradu (beseda je v naslovu znane Mozartove opere »Beg iz ...«), 29. največje pristanišče SZ ob Črnem morju, 30. Romulov brat iz rimske mitologije, ki ju je dojila volkulja, 31. reka v Angliji, ki teče skozi Northampton, 32. pridelovalec medu, 33. tvarina, materija, 34. toaletni pribor za urejanje

nohtov, 37. začetnici popularne jugoslovanske pevke zabavne glasbe, ki trenutno živi v Parizu, 38. popolna zmaga pri taroku, 39. ostank posekanega debla, 40. zvišen prostor, šolski ali gledališki oder, 41. kraj, v bližini katerega je ljubljansko letališče, 42. središče švicarskega kantona Valais, 43. enočenik v matematiki, 44. kratka za »tega leta«, 46. značilna pustna maska s Ptujkega polja, 48. cunja, 49. opažna plošča, 50. glavni števnik, 51. izraelsko pristanišče ob Sredozemlju, 52. izbrana družba, 54. majhna množina tekočine, 55. tisoči del kilograma, 56. italijanski orkester zabavne glasbe, eden najboljših evropskih tovrstnih orkestrrov, 59. prostor za hra-

njenje listin, 60. žito, ki ga največ uporabljamo za kašo in ptičjo hrano, 61. negativno naelektrjen ion, 62. vodilni uslužbenec podjetja, 64. novejšo umetno tekstilno vlakno, 65. glavno mesto afriške države Gane, 66. žirafi podobna afriška žival, ki so jo odkrili šele leta 1891, 67. vrtna rastlina, katere liste in široka stebila uporabljamo kot hrano.

NAVPIČNO: 1. porok, 2. cestni zavoj, 3. židovski učitelj, 4. drugo ime grške pokrajine Elide, 5. število brez vrednosti, 6. začetnici slovenskega pisatelja, avtorja knjige »Bajke in povesti o Gorjancih«, 7. sol klorove kisline, 8. solata iz modrega jajčevca, 9. ime

izraelskega zunanjega ministra Ebana, 10. kemični znak za telur, 11. ime slovenskega umetnostnega zgodovinarja, pisatelja in esejista Cankarja, 12. letva, 13. drobiž v Indiji in Pakistanu, 14. življenjska tekočina v srcu in žilah, 15. koroški ljudski ples, 16. kostnica, 17. zaključek, 20. čebelji panj, 22. ujemanje črkovnih skupin na koncu vrstic v pesmi, 24. neumnež, 26. pripadnik naroda, ki živi v severni Norveški, Švedski, Finski in Karelji, 28. menjava bivališča, 29. reka v jugovzhodni Sibiriji, ki z Ingodo tvori Silko, 32. prilepek dveh velikih nemških pisateljev — bratov (Heinrich in Thomas), 33. stoična filozofska šola, 35. malik, 36. desni pritok Drine jugozahodno od Višegrada, 38. značilni ribniški predmet, 39. v okno vstavljeno steklo, 40. kuhinjska posoda, 41. kraj na Krasu (prejšnji Rihemberk), 42. delo v prozi ali verzih, ki biča in smeši neumnost ali napake ljudi, 43. lepo obnašanje, olik, 44. načrtovalec poteka proge, 45. kisel južni sadež, 46. lev pritok Volge iz Urala, 47. prevara, trik (naslov popularnega dela pisatelja Svetine), 48. človek, ki prezira družbene norme, 49. sodobni slovenski skladatelj (Karol) 50. odjemnik toka pri trolejbusu, 53. ime pevecarja Leskovarja, 54. žival, ki živi v rovi pod zemljo, 55. poslednje počivališče, 57. trenje, 58. osebni zaimek, 59. čoln za reševanje ponesrečencev v gorah, 60. gostilja, 63. obsežna pripovedna pesnitev, 64. pritrdilnica.

15.— Jože BREGAR, uprava
12.— Franc MIHELČIČ, pred. II.
10.— Jože DOVŽAN, termoc. II.
10.— Slava ROJINA, tkaln. I.
9.— Justa FABJAN, tkaln. I.
8.— Mirko NADIŽOVEC, tkalnica I.

